

Országos Szakiskolai Közismereti Tanulmányi Verseny

2007/2008

TÖRTÉNELEM

II. (regionális) forduló

2008. február 22.

Megoldás

1. feladat

(7/)

Azonos korban élő híres embereket ábrázolnak a képek. Oldja meg a hozzájuk csatlakozó feladatokat!

A 	B 	<p>a) Csoportosítsa foglalkozás alapján a képeket!</p> <p>1. csoportA..... ésC.....</p> <p>2. csoportB..... ésD.....</p> <p>b) Kinek a halála következett be 1848-ban? ...a képeken lévők közül egyik sem...</p> <p>c) A képen látható férfiakból kettő tagja volt az első felelős magyar minisztériumnak.A..... ésC.....</p> <p>d) Ki írta a Himnusz c. költeményt?B.....</p> <p>e) Ki harcolt a szabadságharc idején Erdélyben?D.....</p> <p>f) Ki hirdette meg a passzív ellenállást?A.....</p> <p>(A képekhez rendelt betűjelekkel válaszoljon!)</p>
 C	 D	

2. feladat

(8/)

A XIX. század magyar közlekedési helyzetéről olvashat. Feladata, hogy egészítse ki a szöveget, majd válaszoljon a következő kérdésekre!

A Budát és Pestet elválasztó ...**Duna**... természetes állapota és rendezetlensége egyre több gondot okozott. A kereskedelem fő közlekedési útja – főleg az 1830-as években meginduló ...**gőzhajózásnak**... köszönhetően – ez a folyó lett, amelynek szakadozó, iszapos partjai, zátonyos, kanyarokkal és szigetekkel teli medre hátráltatta, sokszor lehetetlenné tette a vízi közlekedést. Ezért az egyik fontos feladat a folyam ...**szabályozása**... volt.

Ki szorgalmazta a vízi közlekedés fejlesztését? ...Széchenyi István...

Milyen más gyakorlati tevékenységek fűződnek a nevéhez a közlekedés fejlesztésében?

...**Vaskapu / Tisza szabályozási munkái**...

...**Lánchíd / óbudai téli kikötő**...

...**a dunai és a balatoni gőzhajózás elindítása**...

Mikor és hol volt az alábbi idézetben olvasható esemény?

„Március 15. este: olyan magasra emelkedik a víz, hogy a Csepel-szigetcsúcsi jégtorlasz két oldalán már kb. 3 méteres a vízszintkülönbség. Éjjel 11 órakor 929 cm a 0 fölött tetőző árvíz, az addig észlelt legnagyobb vizet (1775) 165 cm-rel haladja meg.”

Helyszín: ...**Pest**... Időpont: ...**1838**...

3. feladat

(8/)

A XIX–XX. század magyar eseményeit tartalmazza a táblázat. Karikázza be az ön által helyesnek tartott állítás előtti számot!

Ki volt az első felelős kormány miniszterelnöke?	1	Kossuth Lajos	2	Széchenyi István	☐	Batthyány Lajos
Ki volt az árvízi hajós?	1	Kölcsey	2	Eötvös	☐	Wesselényi
Hol tűnt el Petőfi?	1	Komárom	☐	Segesvár	3	Arad
Ki nem volt tagja a hármas szövetségnek?	1	Németország	2	Osztrák-Magyar Monarchia	☐	Bulgária
Mi tartozott a dualista állam közös ügyének?	☐	Hadsereg	2	Oktatás	3	Kereskedelem
Kinek az uralmát nevezzük „ré muralomnak”?	☐	Haynau	2	Bach	3	Jellasics
Melyik évben ünnepeltük a millenniumot?	1	1867	2	1875	☐	1896
Ki volt a kiegyezés „kovácsa”?	1	Andrássy Gyula	2	Baross Gábor	☐	Deák Ferenc

4. feladat

(7/)

Az itt olvasható szöveg bemutatja milyen volt a magyar ipar helyzete a XIX. század elején. A szövegből azonban néhány szakkifejezés kiesett. Írja a kipontozott helyekre a megadott szakkifejezések betűjelét!

- a) külföldi, b) birodalom, c) fogyasztói iparágak,
d) gépipar, e) manufaktúrák, f) gyáriparba, g) növekedésében,

A magyarországi ipar fejlődését szintén ab)..... munkamegosztása határozza meg. A kézműves-céhes ipar ése)..... túlsúlya jellemezte, az 1830-as évektől megindult aa)..... (főleg osztrák) tőke beáramlása a kialakulóf)..... E fellendülés az ipari termelésg)..... és új iparágak megjelenésében mutatkozott meg. Az élelmiszeripari ágazatok mellett a vaskohászat és ad)..... szerepe kezdett növekedni. A kereslet növekedésével pedig bizonyosc)....., amelyek a háztartásokat látták el pl. vas-, kőedényekkel, kaptak lendületet.

5. feladat

(4/)

Szerkessze tovább a táblázatot a megadott adatok alapján! Nem kell minden adatot felhasználnia! Egy adat csak egyszer használható!

Felhasználható adatok:

Évszámok: 1929, 1933, 1936, 1938, 1939. szeptember 1.

Személyek: Roosevelt, Churchill, Rommel, Montgomery, De Gaulle, Zsukov, Eisenhower, Keynes, Hitler

Helyszínek: Brit Nemzetközösség, Leningrád, Pearl Harbor, Auschwitz, Hiroshima, El-Alamein, Kurszk, Sztálingrád, Normandia

Évszámok:	1929/1933	1939. szept. 1.	1942	1944
Személyek:	Roosevelt/Keynes	Hitler	Rommel/Montgomery	Eisenhower/Montgomery/Churchill/Hitler
Helyszínek:	USA	Lengyelország	El-Alamein	Normandia

6. feladat

(10/)

Az 1848-as magyar forradalom előzményeiről és eseményeiről olvashat a táblázat soraiban. Állítsa időrendi sorrendbe a szövegrészeket, és minden eseményhez rendeljen egy képet! A szövegek, illetve képek betűjelét írja a táblázatba!

	1	2	3	4	5
Szöveg	b)	i)	h)	c)	e)
kép	g)	a)	f)	j)	d)

<p>a) </p>	<p>b) Az összetülő bécsi kongresszus a történelmi dinasztiák hatalmának helyreállítását, és a Szent Szövetség létrehozását tűzte ki céljául.</p>
<p>c) Kossuth Lajos felirati javaslatot terjesztett a pozsonyi országgyűlésen az uralkodó elé, melyben többek között a jobbágyfelszabadítást is meghirdette.</p>	<p>d) </p>
<p>e) Az osztrák császár kérésére Oroszország segítséget nyújtott a közös ellenség a „forradalom leverésére”.</p>	<p>f) </p>
<p>g) </p>	<p>h) A bécsi forradalom következtében lemondott Ausztria kancellárja, Metternich herceg, és elmenekült a fővárosból</p>
<p>i) A forradalmak Párizsból indultak ki, ahol az átalakulásért és a szabadságért küzdő tömegek a barikádokra vonultak</p>	<p>j) </p>

7. feladat

(3/)

Azonosítsa a meghatározások alapján a fogalmakat!

- a) A XVIII. században kibontakozó eszmeáramlat, elgondolásai a felvilágosodásban gyökereznek. Hirdeti a népképviselőten alapuló parlamentarizmust, a polgári szabadságjogok biztosítását, a toleráns magatartást. Gazdaságpolitikájában az állami beavatkozástól mentes szabad verseny híve.

Liberalizmus

- b) A polgári nemzet születésével együtt a XIX. század elején jelentkező ideológiai irányzat. A társadalom alapvető egységének a nemzetet tartja. Az egy nemzethez tartozók egy államban egyesítését tekinti fő céljának.

Nacionalizmus

- c) A gazdaság ugrásszerű fejlődésének folyamata, amely átalakította a társadalmi szerkezetet és az életmódot, elősegítette a népesség rohamos növekedését, és a városiasodást. A gépek alkalmazásával indult, s a gépek gépek általi előállításával teljesedett ki. E folyamat elsőként Angliában zajlott le.

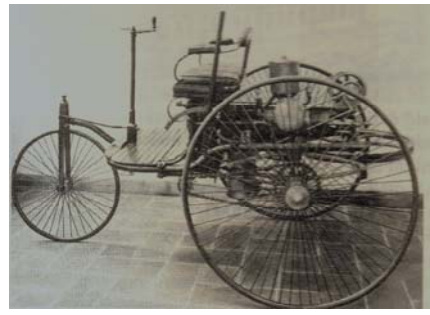

Ipari forradalom

8. feladat

(10/)

A XIX– XX. század fordulóján jelentős technikai újítások születtek, ezeket látja a képen. Válaszoljon a kérdésekre!

Hogyan hívjuk ezt a folyamatot?

		
Mi a képen látható találmány neve?		
...telefon...	...autó...	...repülőgép...
Kinek a találmánya?		
...Bell...	...Benz/Ford...	...Wright testvérek...
Mi a gazdasági jelentősége?		
...gyorsuló hírközlés... ...új iparág fejlődik...	...gyorsuló közlekedés... ...autógyártás...	...gyorsuló közlekedés... ...hadiipari fejlesztések...

9. feladat

(8/)

A szöveg és a kép alapján válaszoljon a következő kérdésekre!

1870-ben fogadta el az országgyűlés a főváros rendezéséről szóló törvényt, mely tartalmazta a következő évtizedek legfontosabb városrendezési feladatait:

- két új Duna-híd építését,
- a kis- és nagykörút kiépítését,
- a Sugár út (ma Andrassy út) megnyitását,
- a Duna mindkét partjának szabályozását,
- az alapvető közművek kiépítését.

Pest-Buda szobra a Gellért-hegyen

Mikor jött létre Budapest? **1873**

Milyen városok egyesüléséből jött létre?

Pest.....

Buda

Óbuda

Milyen jelentős történelmi esemény megünneplésére segítette a város fejlesztését?

Millennium

Mik lehettek a kitűzött fejlesztések gazdasági céljai?

Jobb közlekedés a városrészek között.

A főváros hajózási központtá alakítása.

Közegészségügyi feladatok ellátása.

10. feladat

(17/)

Az első világháborúhoz kötődő Schliften-terv lépéseit összekevertük. Számozással alakítsa ki a helyes sorrendet! A legkorábban történő kapja a legkisebb számot!

3.	A német csapatokat átcsoportosítják a keleti frontra, ahol legyőzik az oroszokat.
1.	Osztrák-Magyar Monarchia csapatai legyőzik Szerbiát.
2.	Hat hét alatt a németek legyőzik Franciaországot.
4.	Ezalatt az Osztrák-Magyar Monarchia csapatai tartják az orosz frontot.

Miért nem valósulhatott meg a haditerv?

1. Oroszország korábban lépett háborúba.

2. A Monarchia csapatai nem tudták legyőzni Szerbiát.

A történelmi atlasz segítségével töltsse ki a táblázatot!

Nagyhatalmi csoport neve	Antant	Központi hatalmak
Nyugati front / Szemben álló erők	Franciaország	Németország
Keleti front / Szemben álló erők	Oroszország	Németország – OMM
Déli front / Szemben álló erők	Szerbia	Osztrák–Magyar Monarchia

A következő állításokról döntse el, igaz vagy hamis (I –H betűvel jelölje!)

I	Az USA hadba lépése 1917 áprilisában történt.
H	A Monarchiát meghívták a béketárgyalásokra.
I	Japán nem tarthatta meg a németektől elfoglalta szigeteket.
H	Németországnak nem korlátozták a hadseregét a béke után.
I	Oroszországban szocialista forradalom robbant ki.

11. feladat

(3/)

A két világháború közötti Magyarországon készült az itt látható politikai plakát. Nézze meg figyelmesen, majd válaszoljon a következő kérdésekre!

Milyen nemzetközi esemény ellen tiltakozik a plakát?

... **Trianoni béke**...

A plakát készítője miben látja a megoldást?

... **Horthy Miklós kormányzóban**...

Az 1930-as évek végén milyen politikai esemény következtében tűnhetett úgy, hogy a plakát rajzolójának igaza lett? (Írja az esemény megnevezést és dátumát a vonalra!)

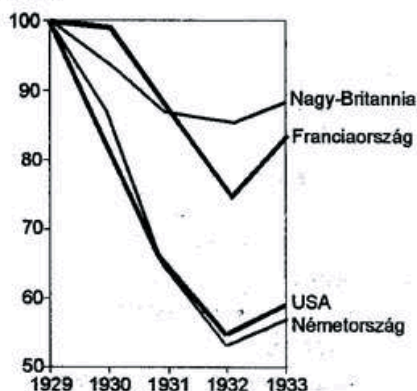
... **Első bécsi döntés – Kárpátalja elfoglalása – 1939**...

12. feladat

(4/)

A két világháború közötti időszakban jelentős gazdasági válság következett be a tőkés országokban. A diagram és saját ismeretei alapján válaszoljon a kérdésekre!

AZ IPARI TERMELÉS INDEXE A NÉGY LEGNAGYOBB TŐKÉS ÁLLAMBAN (%-ban)

Melyik, a diagramban szereplő ország gazdasága vészelt át legjobban a gazdasági válságot?

... **Nagy-Britannia**...

Mi volt ennek az oka?

... **hatalmas gyarmatbirodalma**...

... **vezető világkereskedelmi hatalom**...

Mi az oka annak, hogy Németország termelése még az USA-nál is mélyebbre zuhant?

... **Kötődés az USA gazdaságához (Dawes-terv) / Világháborús jóvátételt kellett fizetni, így gyenge volt a gazdaság**...

13. feladat

(8/)

A kép a teheráni konferencián készült. Válaszoljon a képhez kapcsolódó kérdésekre!

a) Milyen országok vezetői találkoztak a konferencián?

Szovjetunió.....

Nagy-Britannia.

USA

b) A csúcstalálkozón három nagy kérdésről döntöttek, melyek voltak ezek?

1. második front nyitása

2. feltétel nélküli megadás

3. Lengyelország jövője

A tárgyalások más kérdéseket is érintettek. Feladata, hogy egészítse ki a mondatokat!

A teheráni konferencián érintették Németország jövőjét is, de ...**döntés nem született**...

Sztálin ígéretet tett az amerikai elnöknek, hogy az európai háború befejezése után ...**három hónappal belép a Japán elleni háborúba**...

14. feladat

(3/)

Az idézetek alatt található szakkifejezések közül, húzza alá azt, amely ön szerint az idézetre vonatkozik!

A német erők három irányból támadtak az országra. Ha rosszindulatúak akarnánk lenni, azt is mondhatnánk: úgy haladtak előre, mint kés a vajban. Bajcsy-Zsilinszky Endre tettét, és néhány helyi lövöldözést leszámítva gyakorlatilag semmifajta ellenállásba nem ütköztek a németek.

Barbarossa-terv,

Margaréta-terv,

Oroszlánfőka-hadművelet

Október 15-én reggel a németek hamis üzenettel titkos találkozóra hívták és elfogták Horthy fiát, akit szőnyegbe csavarva vittek el. Nagyjából ekkor zajlott a Várban a Koronatanács ülése, amelyen Horthy bejelentette, hogy fegyverszünetet kért, a kormány támogatta álláspontját.

Horthy fegyverszüneti tárgyalása,

deportálás

kiugrási kísérlet

Hitler 1939. március 13-án azt a kívánságát közölte Horthy Miklós kormányzóval, hogy a magyar csapatok késsedelem nélkül vonuljanak be Kárpátaljára. Ez és az új lengyel-magyar határ elérése néhány napon belül megtörtént.

első bécsi döntés

második bécsi döntés

Anschluss